

Kumulācija

Šajā materiālā ir sniegts jautājumu/piemēru apkopojums par valsts atbalsta kumulāciju¹, proti, jautājumu, kurus galvenokārt saņem no valsts pārvaldes iestādēm – valsts atbalsta piešķirējiem, un Eiropas Komisijas² atbilžu/skaidrojumu no eState aid WIKI sistēmas apkopojums.

Materiāls ir sadalīts IV daļās:

- I. *De minimis*³ atbalsta kumulācija ar atbalstu saskaņā ar vispārējo grupu atbrīvojumu regulu (GBER)⁴
- II. Kumulācija GBER ietvaros
- III. *De minimis* atbalsta kumulācija ar *de minimis* atbalstu
- IV. Citi jautājumi

NB! Attiecībā uz atbalsta kategorijām, kam tiek prasīta atbalsta stimulējošā ietekme, atbalstu var piešķirt tikai tad, ja projekta iesniedzējs pamato projekta ietvaros plānotā atbalsta stimulējošo ietekmi, iesniedzot rakstisku projekta iesniegumu pirms projekta īstenošanas uzsākšanas. Ja šis nosacījums nav ievērots, visas projekta izmaksas tiek uzskatītas par neattiecināmajām izmaksām. Savukārt, ja ir plānota atbalsta kumulācija, projektā paredzētās atbalstāmās darbības var uzsākt tikai pēc tam, kad visas iesaistītās institūcijas pieņēmušas lēmumu par atbalsta sniegšanu projekta ietvaros. Attiecīgi, ja projektā paredzētās darbības jau ir uzsuktas pirms visas iesaistītās institūcijas pieņēmušas lēmumu par atbalsta sniegšanu projektam, tad atbalsta apvienošana projekta ietvaros nav iespējama⁵.

Nr.p.k.	Jautājums/piemērs	Atbilde/skaidrojums
I. <i>De minimis</i> atbalsta kumulācija ar atbalstu saskaņā ar GBER		
1. (no eState aid WIKI)	GBER 8.panta 5.punktā noteikts: "Valsts atbalstu, kam saskaņā ar šo regulu piešķirts atbrīvojums, nedrīkst kumulēt ar <i>de minimis</i> atbalstu attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām, ja šādas kumulēšanas rezultātā atbalsta intensitāte pārsniegtu šīs regulas III nodaļā noteikto intensitāti." Ja projekts sastāv no sekojošām darbībām, piemēram, (a) inženiertehniskā būvniecības vietas sagatavošana, piemērojot <i>de minimis</i> atbalsta nosacījumus, un (b) ražošanas ēkas būvniecība, piemērojot reģionālo atbalstu (GBER 14.pants),	Šajā gadījumā <i>de minimis</i> atbalstu var piešķirt jebkurai darbībai vai izmaksām. Ja tas netiek piešķirts saistībā ar skaidri definētām attiecināmajām izmaksām vai attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām, to var brīvi apvienot ar atbalstu saskaņā ar GBER, ievērojot, ka minētais ieguldījums atbilst visiem GBER noteiktajiem reģionālā atbalsta kritērijiem. Reģionālo atbalstu var piešķirt līdz GBER maksimāli pieļaujamajai intensitātei.

¹ Šajā materiālā lietotā jēdziena atbalsta "kumulācija" vietā mēs varam lietot arī jēdzienus atbalsta "summēšana", "apvienošana" jeb "kombinēšana".

² Turpmāk - Komisija

³ Šeit un turpmāk pārsvarā ar *de minimis* atbalstu tiek saprasts atbalsts saskaņā ar Komisijas 2013.gada 18.decembra Regula (ES) Nr.1407/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108.panta piemērošanu *de minimis* atbalstam

⁴ Komisijas 2014.gada 17.jūnija Regulas (ES) Nr.651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108.pantu (turpmāk - GBER)

⁵ Sīkāk par atbalsta stimulējošo ietekmi, tai skaitā par tās izņēmumiem, proti, stimulējošās ietekmes prasības pārbaude nav nepieciešama vai uzskatāms, ka tā piemīt atsevišķām GBER atbalsta kategorijām (GBER 6.panta 5.punkts), kā arī *de minimis* atbalstam, lūdzam skatīt materiālā http://www.fm.gov.lv/files/komerdarbbasatbalsta/06.12.2018%20sk%20mat%20stimulejosa%20ietekme_FINAL_arejais.pdf

	vai otrā darbība ir akceptējama? Protams, darbības un izmaksas būtu skaidri jānošķir.	
2. (no eState aid WIKI)	<p>GBER 8.panta 4.punkts: “Atbalstu, kura attiecināmās izmaksas nav nosakāmas (saskaņā ar GBER 21., 22. un 23.pantu), var kumulēt ar citu valsts atbalstu, kura attiecināmās izmaksas ir nosakāmas. Atbalstu, kura attiecināmās izmaksas nav nosakāmas, var kumulēt ar citu valsts atbalstu, kura attiecināmās izmaksas nav nosakāmas, nepārsniedzot attiecīgo augstāko kopējā finansējuma robežvērtību, kas konkrētā gadījuma īpašajiem apstākļiem noteikta šajā vai citā Komisijas pieņemtā grupu atbrīvojuma regulā vai lēmumā.”</p> <p>Gadījumā, ja <i>de minimis</i> atbalsta finansējums tiek sniegts kā darbības atbalsts (attiecināmās izmaksas nav nosakāmas), vai kumulāciju ierobežojums “nepārsniegt attiecīgo augstāko kopējā finansējuma robežvērtību, kas konkrētā gadījuma īpašajiem apstākļiem noteikta šajā vai citā Komisijas pieņemtā grupu atbrīvojuma regulā vai lēmumā” ir jāievēro, ja saņēmējs saņem arī riska kapitāla finansējumu (GBER 21.pants) tajā pašā apstiprinātajā shēmā?</p> <p>Kāda ir situācija, ja <i>de minimis</i> atbalsts (attiecināmās izmaksas ir nosakāmas) piešķirts agrāk pirms riska kapitāla pasākuma, kur attiecināmās izmaksas nav nosakāmas?</p>	Ja <i>de minimis</i> atbalsts tiek piešķirts tajā pašā pasākumā, kurā riska kapitāla atbalsts, piešķirtā riska kapitāla summa un <i>de minimis</i> atbalsts nedrīkst kopā pārsniegt lielāko (labvēlīgāko) iespējamo atbalsta summu, ko uzņēmums varētu saņemt saskaņā ar GBER, vai saņemt saskaņā ar Komisijas lēmumu, ar ko apstiprināts iepriekš saņemtais riska finansējuma atbalsts).
3.	<p>Uzņēmums pieteicies <i>de minimis</i> atbalstam un ir deklarējis saņemto <i>de minimis</i> atbalstu, iesniedzot <i>de minimis</i> deklarāciju. Tomēr pēc konsultācijām ar atbalsta piešķirējiem tiek noskaidrots, ka tikai nodokļu atvieglojumi ir sniegti saskaņā ar <i>de minimis</i> atbalsta regulējumu. Grants un aizdevums ar atvieglotiem nosacījumiem jaunu iekārtu iegādei ir sniegts saskaņā ar GBER 14.panta (reģionālais investīciju atbalsts) atbalsta regulējumu, savukārt pašvaldība sniegusi atbalstu granta veidā infrastruktūras izveidei arī ar reģionālā atbalsta regulējumu. Saņemtais atbalsts šim uzņēmumam ir šāds:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2014.g. grants jaunu iekārtu iegādei EUR 10 000; - 2015.g. aizdevums ar atvieglotiem nosacījumiem jaunu iekārtu iegādei EUR 8 000 (atbalsta bruto dotācijas ekvivalents); - 2016.g. grants infrastruktūras izveidei EUR 70 000; - 2016.g. nekustamā īpašuma (NĪ) nodokļa atbrīvojums EUR 100 000. 	Jā, atbalsts ir atļauts līdz EUR 100 000 apjomā, jo pēdējo trīs fiskālo gadu laikā uzņēmums ir saņēmis <i>de minimis</i> atbalstu EUR 100 000 nodokļu atvieglojumu veidā un tās ir citas attiecināmās izmaksas nekā izmaksas jaunu iekārtu iegādei un infrastruktūras izveidei kā reģionālais atbalsts saskaņā ar GBER 14.pantu.

	Vai atbalsta piešķirējstāde drīkst piešķirt <i>de minimis</i> atbalstu 2017.gadā? Ja jā, tad cik?	
4.	<p>Uzņēmums ir izlēmis paplašināties. Pieļaujamās izmaksas (jaunu iekārtu iegāde) ir plānotas EUR 1 000 000 apmērā. Maksimālā atbalsta intensitāte vidējiem uzņēmumiem ir 45%. Ekonomikas ministrija un pašvaldība plāno atbalstīt uzņēmumu.</p> <p>Ekonomikas ministrijas atbalsta scenāriji: reģionālais atbalsts granta veidā EUR 450 000 apmērā saskaņā ar GBER 14.pantu vai reģionālais atbalsts granta veidā EUR 350 000 apmērā saskaņā ar GBER 14.pantu.</p> <p>Pašvaldība plāno piešķirt uzņēmumam grantu apmācību izmaksām darbinieku valodas kursiem EUR 50 000 apjomā saskaņā ar <i>de minimis</i> atbalsta regulējumu.</p> <p>Vai pašvaldība var piešķirt <i>de minimis</i> atbalstu pirmā un otrā scenārija gadījumā?</p>	<p>Tā kā attiecināmās izmaksas nav vienas un tās pašas – konkrētajā gadījumā ir divi dažādi atbalsta mērķi, proti, reģionālais atbalsts un mācību atbalsts, ir piemērojami kumulācijas noteikumi saskaņā ar GBER 8.panta 3.punkta a) apakšpunktu attiecībā uz ministrijas piešķirto atbalstu un pašvaldības piešķirto atbalstu.</p> <p>Abos scenārijos pašvaldībai ir atļauts piešķirt atbalstu apmācībām saskaņā ar <i>de minimis</i> regulējumu, ņemot vērā uzņēmuma pēdējo trīs fiskālo gadu periodā saņemto <i>de minimis</i> atbalstu.</p>
5.	<p>Uzņēmums ir izlēmis paplašināties. Pieļaujamās izmaksas (jaunu iekārtu iegāde) ir plānotas EUR 1 000 000 apmērā. Maksimālā atbalsta intensitāte vidējiem uzņēmumiem ir 45%.</p> <p>Ekonomikas ministrijas atbalsta scenāriji: reģionālais atbalsts granta veidā EUR 450 000 apmērā saskaņā ar GBER 14.pantu (pirmais scenārijs) vai reģionālais atbalsts granta veidā EUR 200 000 apmērā saskaņā ar GBER 14.pantu (otrais scenārijs).</p> <p>Pašvaldība plāno piešķirt <i>de minimis</i> atbalstu par tām pašām pieļaujamām izmaksām, proti, jaunu iekārtu iegādei.</p> <p>Vai pašvaldība var piešķirt <i>de minimis</i> atbalstu pirmā un otrā scenārija gadījumā?</p>	<p>Tā kā pieļaujamās izmaksas ir vienas un tās pašas, tad ir jāpiemēro atbalsta kumulācijas nosacījumi saskaņā ar GBER 8.panta 3.punkta b) apakšpunktu, ko piešķir pašvaldība un Ekonomikas ministrija.</p> <p>Pirmā scenārija gadījumā atbalsta intensitāte, ko ir piešķīrusi Ekonomikas ministrija ir 45% (EUR 450 000/EUR 1 000 000). Tas nozīmē, ka ir sasniegta maksimālā atbalsta intensitāte jau ar Ekonomikas ministrija piešķirto atbalstu. Līdz ar to pašvaldība nedrīkst piešķirt <i>de minimis</i> atbalstu uzņēmumam par tām pašām pieļaujamajām izmaksām.</p> <p>Otrā scenārija gadījumā atbalsta intensitāte, ko ir piešķīrusi Ekonomikas ministrija ir 20% (EUR 200 000/EUR 1 000 000), līdz ar to maksimālā atbalsta intensitāte nav vēl sasniegta. Tas nozīmē, ka pašvaldība tām pašām pieļaujamām izmaksām drīkst sniegt <i>de minimis</i> atbalstu, ņemot vērā maksimāli pieļaujamo atbalsta intensitāti (45%), kā arī ņemot vērā jau iepriekš saņemto <i>de minimis</i> atbalstu. Piemēram, ja pašvaldība plāno piešķirt EUR 50 000, atbalsta intensitāte konkrētajam projektam būs 25% ((EUR 200 000+EUR 50 000)/EUR 1 000 000).</p> <p>NB! Papildus vienmēr jāievēro, ka 25% no kopējām projekta izmaksām jābūt brīvām no jebkāda publiskā atbalsta!</p>
6.	<p>Uzņēmums ir izlēmis paplašināties. Pieļaujamās izmaksas (jaunu iekārtu iegāde) ir plānotas EUR 1 000 000 apmērā. Maksimālā atbalsta intensitāte reģionālajam atbalstam vidējam uzņēmumiem ir 45%. Ieguldītāja pieprasījumi 2017.gadā:</p>	<p>1. pieprasījums (Ekonomikas ministrijas dotācija saskaņā ar reģionālā atbalsta noteikumiem) - atbalsta intensitāti (35% = EUR 350 000/EUR 1 miljons) ir zemāka par maksimālo atbalsta intensitāti, tāpēc atbalstu var apstiprināt kā reģionālo atbalstu.</p>

<p>1. Ekonomikas ministrijas izstrādātās programmas ietvaros iespējams saņemt reģionālo atbalstu saskaņā ar GBER 14.pantu dotācijas formā, atbalsta summa ir EUR 350 000.</p> <p>2. Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA) – kā reģionālo atbalstu saskaņā ar GBER 14.pantu – investīciju aizdevumu ar atvieglotiem nosacījumiem EUR 650 000 apjomā (atbalsta elements EUR 50 000).</p> <p>3. Aizdevumu apgrozāmajiem līdzekļiem no Attīstības finanšu institūcija (ALTUM) - aizdevums ar atvieglotiem nosacījumiem EUR 250 000 apjomā (atbalsta elements EUR 25 000).</p> <p>4. Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (CFLA) - 100% mācību atbalstu saskaņā ar GBER 31.pantu EUR 50 000 apjomā.</p> <p>Uzņēmuma saņemtā <i>de minimis</i> atbalsta vēsture:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2014.g. pašvaldības aizdevums ar atvieglotiem nosacījumiem EUR 7 000; - 2015.g. pašvaldības grants EUR 70 000; - 2016.g. nekustamā īpašuma nodokļa (NĪ) nodokļa atbrīvojums EUR 80 000. <p>Kādā apjomā atbalstu drīkst apstiprināt? Saskaņā ar kādu regulējumu?</p>	<p>2. pieprasījums (LIAA - investīciju aizdevumu ar atvieglotiem nosacījumiem) - aizdevums ir piešķirams par tām pašām attiecināmajām izmaksām, tādēļ kumulācija ar pirmo pieprasījumu ir veicama saskaņā ar GBER 8.panta 3.punkta b) apakšpunktu.</p> <p>Saskaņā ar kumulācijas noteikumiem ir jāpārbauda ne tikai vai netiek pārsniegta atbalsta maksimālā intensitāte, bet arī atbilstība citiem nosacījumiem. Kumulējot pieprasījumus 1. & 2. tā rezultātā atbalsta intensitāte 40% ((EUR 350 000 + 50 000 EUR)/1 miljons euro), kas ir zemāka par pieļaujamo maksimālo atbalsta intensitāti. Tomēr, ja pieprasījumi 1. & 2. tiks apstiprināti, viss projekts tiks finansēts no atbalsta pasākumiem (dotācija EUR 350 000 + aizdevums uz atvieglotiem nosacījumiem EUR 650 000 = EUR 1 000 000), kas ir pretrunā ar pienākumu nodrošināt 25% no projekta izmaksām segt no pašu pašu resursiem*, proti, brīvus no valsts atbalsta. Tādēļ otro pieprasījumu pašreizējā formā nevar apstiprināt.</p> <p>3. pieprasījums (ALTUM - aizdevums apgrozāmajiem līdzekļiem) - atbalstu apgrozāmajiem līdzekļiem var kvalificēt kā darbības atbalstu, tāpēc tas būtu jāsniedz saskaņā ar <i>de minimis</i> atbalsta noteikumiem. Saskaņā ar uzņēmuma saņemtā <i>de minimis</i> atbalsta vēsturi (2014-2016) atbalsts iepriekš līdz šim ir izmantots EUR 157 000 apjomā (7 000 + 70 000 + 80 000), un tāpēc uzņēmumam ir tiesības pretendēt vēl uz <i>de minimis</i> atbalstu EUR 43 000 apjomā. Līdz ar to uzņēmumam ir tiesības pretendēt uz pieprasītajiem EUR 25 000 (aizdevumam atbalsta bruto dotācijas ekvivalents) <i>de minimis</i> atbalsta veidā.</p> <p>4. pieprasījums (CFLA - apmācību atbalsts) - apmācību atbalstu līdz 100% nav iespējams nodrošināt saskaņā ar apmācību atbalsta (GBER 31.pants) noteikumiem, kur atbalsta intensitāte nevar pārsniegt 50% no attiecināmajām izmaksām. Ir divas iespējas, lai atrisinātu šo situāciju:</p> <p>a) ja uzņēmums piekrīt ar zemāko atbalsta robežu 50%, finansējums, uz ko tam tiesības pretendēt, ir vēl EUR 25 000, kas ir puse no pieprasītā finansējuma, un tad to var piešķirt saskaņā ar mācību atbalsta noteikumiem. Šajā gadījumā nerodas jautājums par kumulāciju, jo attiecināmās izmaksas reģionālajam atbalstam nav tās pašas, kas apmācībām.</p> <p>b) ja uzņēmums uzstāj uz 100% atbalstu, atbalsts teorētiski var tikt piešķirts tikai saskaņā ar <i>de minimis</i> atbalsta noteikumiem. Tomēr uzņēmuma saņemtā <i>de minimis</i> atbalsta vēsture kopā ar trešā pieprasījumā saņemto atbalsts kopā ir EUR 182 000 (157 000 + 25 000). Tādēļ ceturtais pieprasījums EUR 50 000 neieklaujas pieļaujamā atbalsta triju fiskālo gadu periodā limitos, un CFLA tas ir jāatsaka.</p>
---	---

		<p>NB! *Saskaņā ar reģionālā atbalsta noteikumiem saņēmējam ir jāpārliecinās, ka 25% no attiecināmajām izmaksām ir brīvas no valsts atbalsta. Savukārt, atbalsta sniedzējam pārbaudot šīs prasības ievērošanu, nav pietiekami nodrošināt, ka plānoto pasākumu atbalsta elements iekļaujas reģionālā atbalsta intensitātes robežās. Atbalsta sniedzējam ir jāpārbauda pasākuma finansējumu katrā atsevišķā gadījumā⁶.</p> <p>Piemērs (maksimālā atbalsta intensitāte ir 50%)</p> <table border="1" data-bbox="1160 300 1541 699"> <thead> <tr> <th></th> <th>Apjoms</th> <th>Atbalsta elements</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Privātie resursi</td> <td>100 000</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Komerציāls aizdevums</td> <td>300 000</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Grants</td> <td>400 000</td> <td>400 000</td> </tr> <tr> <td>Aizdevums uz atvieglotiem nosacījumiem</td> <td>200 000</td> <td>20 000</td> </tr> <tr> <td>Kopā</td> <td>1 000 000</td> <td>420 000</td> </tr> </tbody> </table> <p>Atbalsta intensitāte = 420 000/1 000 000=42% Privātie resursi (brīvi no atbalsta = (100 000+300 000)/1 000 000) 40% >25%. Atbalsts var tikt apstiprināts.</p> <table border="1" data-bbox="1684 300 2065 699"> <thead> <tr> <th></th> <th>Apjoms</th> <th>Atbalsta elements</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Privātie resursi</td> <td>100 000</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Komerציāls aizdevums</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Grants</td> <td>400 000</td> <td>400 000</td> </tr> <tr> <td>Aizdevums uz atvieglotiem nosacījumiem</td> <td>500 000</td> <td>50 000</td> </tr> <tr> <td>Kopā</td> <td>1 000 000</td> <td>450 000</td> </tr> </tbody> </table> <p>Atbalsta intensitāte = 450 000/1 000 000=45% Privātie resursi (brīvi no atbalsta = 100 000=1 000 000) 10% < 25% Atbalsts nevar tikt apstiprināts!</p>		Apjoms	Atbalsta elements	Privātie resursi	100 000	0	Komerציāls aizdevums	300 000	0	Grants	400 000	400 000	Aizdevums uz atvieglotiem nosacījumiem	200 000	20 000	Kopā	1 000 000	420 000		Apjoms	Atbalsta elements	Privātie resursi	100 000	0	Komerציāls aizdevums	-	-	Grants	400 000	400 000	Aizdevums uz atvieglotiem nosacījumiem	500 000	50 000	Kopā	1 000 000	450 000
	Apjoms	Atbalsta elements																																				
Privātie resursi	100 000	0																																				
Komerציāls aizdevums	300 000	0																																				
Grants	400 000	400 000																																				
Aizdevums uz atvieglotiem nosacījumiem	200 000	20 000																																				
Kopā	1 000 000	420 000																																				
	Apjoms	Atbalsta elements																																				
Privātie resursi	100 000	0																																				
Komerציāls aizdevums	-	-																																				
Grants	400 000	400 000																																				
Aizdevums uz atvieglotiem nosacījumiem	500 000	50 000																																				
Kopā	1 000 000	450 000																																				
7. (no eState aid WIKI)	<p>GBER 53.panta 8.punktā noteikts, ka “Kā alternatīvu 6. un 7.punktā minētajai metodei, ja atbalsts nepārsniedz EUR 1 miljonu⁷, atbalsta maksimālo summu var noteikt 80 % apmērā no attiecināmajām izmaksām”.</p> <p>Vai tas nozīmē, ka atbalsts visam projektam nedrīkst pārsniegt 1 miljonu, vai tikai sniegtais atbalsts saskaņā ar 53.pantu nedrīkst pārsniegt 1 miljonu?</p> <p>Piemēram, ja projekta saņēmējs piesakās par 900 000 eiro saskaņā ar GBER 53.pantu un 200 000 eiro kā <i>de minimis</i> (kopā tas būtu 80% no kopējām attiecināmajām projekta izmaksām), vai ir iespējams piešķirt valsts atbalstu saskaņā ar 53.panta 8.punktu 900 000 eiro apmērā? Vai arī valsts atbalsta summa</p>	<p>GBER 8.panta 5.punkts nosaka, ka “Valsts atbalstu, kam saskaņā ar šo regulu piešķirts atbrīvojums, nedrīkst kumulēt ar <i>de minimis</i> atbalstu attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām, ja šādas kumulēšanas rezultātā atbalsta intensitāte pārsniegtu šīs regulas III nodaļā noteikto intensitāti”, līdz ar to atbalsts vienam projektam (ja atbalsts nepārsniedz EUR 1 miljonu), saskaņā ar GBER 53.panta 8.punktu, nedrīkst pārsniegt 80 % no attiecināmajām izmaksām.</p> <p>Ja šajā piemērā ir paredzēts, ka <i>de minimis</i> atbalsts tiks piešķirts, lai finansētu kādas no citām attiecināmām izmaksām, tad valsts atbalstu var piešķirt saskaņā ar 53.panta 8.punktu EUR 900 000 apmērā neatkarīgi no <i>de minimis</i> atbalsta.</p> <p>Tomēr, ja <i>de minimis</i> atbalstu plānots piešķirt par tām pašām attiecināmajām izmaksām, kas piešķirtas saskaņā ar 53.pantu, 53.panta 8.punkta nosacījumi tiktu pārkāpti, jo kopējā atbalsta summa projektam (EUR 1,1 miljons) pārsniedz</p>																																				

⁶ Sīkāk par šo nosacījumu skatīt skaidrojošo materiālu https://www.fm.gov.lv/files/komerdarbbasatbalsta/2018-08_Skaidrojums_jedzieniem_brivs%20no%20valsts%20atbalsta%20un%20atbalsta%20intensitate.pdf

⁷ Ar GBER grozījumiem 2 miljoni (2017.gada 14.jūnija Regula Nr.2017/1084)

	šajā piemērā jāaprēķina kā starpība starp attiecināmajām izmaksām un pamatdarbības peļņu no ieguldījumiem?	pieļaujamā atbalsta robežvērtību EUR 1 miljonu un kopējā atbalsta summa pārsniedz 80% no kopējām projekta attiecināmajām izmaksām.
8.	<p>Attiecināmās izmaksas tiek noteiktas specifiskā atbalsta mērķa programmas līmenī katrai programmai individuāli. Ņemot to vērā, par vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām būtu jāuzskata tādas izmaksu pozīcijas, kas dažādās programmās ir vienādas. Piemēram, ja vienas programmas ietvaros attiecināmās izmaksas ir būvniecība (ceļa infrastruktūras uzlabošana) un arī otras programmas ietvaros ir paredzēta būvniecība (ceļa infrastruktūras uzlabošana), tad tās būtu vienas un tās pašas attiecināmas izmaksas. Taču, ja vienā programmā ir paredzētas tikai būvniecības izmaksas, bet otrā, piemēram, attiecināmās izmaksas ir valsts atbalsts aizņēmuma apkalpošanas izmaksām (ALTUM atbalsta programma - samazināta maksa par aizņēmuma garantiju (galvojuma) iegūšanu), tad šīs izmaksas nav uzskatāmas par vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām.</p> <p>Līdz ar to tādu atbalstu no dažādām atbalsta programmām, kurās attiecināmo izmaksu pozīcijas nepārklājas, vajadzētu atļaut bez ierobežojumiem kombinēt vienam un tam pašam projekta iesniedzējam, kaut arī šis atbalsts būtu saņemts dažādu projektu ietvaros. Pretējā gadījumā, piemēram, sadarbības partnerim, kurš saņem atbalstu pirmās programmas ietvaros ar likmi 45%, jau iepriekš vajadzētu paredzēt, ka ALTUM atbalsta programmā tas plāno saņemt atbalstu aizdevuma garantijai, tādējādi pirmās programmas ietvaros paredzot zemāku likmi par 45%.</p> <p>Vai mūsu iepriekš minētā izpratne konkrētajā situācijā ir korekta?</p>	<p>Nosacījums par atbalsta apvienošanu vai kumulāciju ir aktuāls tikai tajos gadījumos, ja plānots apvienot komercdarbības atbalstu par vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām divās dažādās atbalsta programmās un/vai individuālā atbalsta projekta ietvaros.</p> <p>Jūsu minētajā piemērā par sadarbības partneri, kurš pirmās programmas ietvaros saņem atbalstu ar likmi 45% (pieņemam, ka šajā gadījumā tas ir domāts reģionālais atbalsts vidēja lieluma uzņēmumam saskaņā ar GBER) un arī ALTUM atbalsta programmā plāno saņemt atbalstu aizdevuma garantijai (pieņemam, ka ar šo varētu tikt saprasti 2010.gada 26.oktobra MKN Nr.997 "Noteikumi par garantijām komersantu un atbilstošu lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību konkurētspējas uzlabošanai", <i>de minimis</i> atbalsts), attiecīgi bankas aizdevums būs sniegts konkrētam mērķim un ALTUM sniegtā aizdevuma garantija arī būs saistāma ar šo konkrēto mērķi. Gadījumā, ja attiecināmās izmaksas, kurām tiek sniegts atbalsts aizdevuma garantijas veidā, ir tās pašas, kurām plānots piešķirt atbalstu pirmās programmas ietvaros, tad ir jāievēro kumulācijas nosacījums⁸. Attiecīgi pirmās programmas ietvaros atbalsta maksimālo summu sadarbības partnerim piešķirt nevarēs, jo tiks pārsniegta maksimālā reģionālā atbalsta intensitāte!</p> <p>Vienlaikus jāņem vērā arī tas, ka reģionālā atbalsta gadījumā atbalsta saņēmējam projektā jāiegulda vismaz 25% no attiecināmajām izmaksām, izmantojot tādus resursus, kas nav saistīti ar komercdarbības atbalstu⁹.</p>
II. Kumulācija GBER ietvaros		
9. (no eState aid WIKI)	Saskaņā ar GBER piešķirtu atbalstu var kumulēt ar citu valsts atbalstu attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām, kas daļēji vai pilnībā pārklājas, tikai tādā gadījumā, ja šādas	GBER 8.pantā noteiktas kumulācijas normas, kas jāievēro, ja atbalsts tiek sniegts saskaņā ar GBER. Protams, ja Komisija ar lēmumu apstiprina augstākas atbalsta intensitātes, šāds atbalsts ir atļauts konkrētajā projektā. Jebkurš atbalsts, kas jau

⁸ MKN Nr.997 21.punkts: Šo noteikumu ietvaros saņemto atbalstu drīkst apvienot ar citas atbalsta programmas vai individuālā atbalsta projekta ietvaros saņemto atbalstu par vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām, ja šādas kumulācijas rezultātā atbalsta intensitāte nepārsniedz GBER vai Eiropas Komisijas (turpmāk – Komisija) apstiprinātajā atbalsta programmā, vai individuālajā atbalsta projektā noteikto maksimāli pieļaujamo atbalsta intensitāti.

⁹ MKN Nr.997 21.punkts vai SAM 562 MK noteikumu 21.punkts: Ja šo noteikumu ietvaros saņemto atbalstu paredzēts apvienot ar reģionālo atbalstu ieguldījumiem, ko sniedz saskaņā ar GBER vai Komisijas apstiprināto atbalsta programmu, vai individuālo atbalsta projektu, atbalsta saņēmējam projekta īstenošanā jāiegulda vismaz 25 % no projekta kopējām attiecināmajām izmaksām, izmantojot savus resursus vai ārējo finansējumu, kas nav saistīts ar jebkādu komercdarbības atbalstu, tai skaitā *de minimis* atbalstu.

	<p>kumulēšanas rezultātā netiek pārsniegta lielākā saskaņā ar šo regulu piemērojamā atbalsta intensitāte vai atbalsta summa.</p> <p>Kā rīkoties, kad kumulācija attiecas uz atbalstu, kas piešķirts saskaņā ar GBER, un attiecas uz atbalstu, par ko Komisija pieņēmusi lēmumu, ar ko tā apstiprina augstāku intensitāti nekā tas noteikts GBER?</p>	<p>piešķirts saskaņā ar GBER par tām pašām attiecināmajām izmaksām, būs jāņem vērā, sniedzot papildu atbalstu saskaņā ar lēmumu, bet kopējais atbalsta apjoms var sasniegt Komisijas lēmumā norādīto intensitāti.</p>
10. (no eState aid WIKI)	<p>GBER 8.panta 2.punkts paredz: "Ja Savienības finansējums, kuru centrāli pārvalda Savienības iestādes, aģentūras, kopuzņēmumi vai citas struktūras un kurš nav dalībvalsts tiešā vai netiešā kontrolē, tiek apvienots ar valsts atbalstu, tad, lai noteiktu, vai ir ievērotas paziņošanas robežvērtības un atbalsta maksimālā intensitāte vai atbalsta maksimālā summa, ņem vērā vienīgi valsts atbalstu, ja vien publiskā finansējuma kopsumma, kas piešķirta attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām, nepārsniedz labvēlīgāko finansējuma likmi, kura noteikta piemērojamajos Savienības tiesību aktos."</p> <p>Vai EUREKA projekta finansēšanu var uzskatīt par "Savienības finansējumu, kuru centrāli pārvalda Savienības iestādes, aģentūras, kopuzņēmumi vai citas struktūras un kurš nav dalībvalsts tiešā vai netiešā kontrolē", proti, vai EUREKA projektu finansējumu jākumulē ar valsts atbalstu vai nē?</p>	<p>"EUREKA projekti" atbalstu var saņemt, ja ir izpildīti vairāki nosacījumi (piemēram, tiek iesaistīti vismaz divi neatkarīgi partneri no divām dažādām EUREKA dalībvalstīm). Projektu finansējums parasti nāk no iesaistīto dalībvalstu budžeta, un to vairumā gadījumu var uzskatīt par valsts atbalstu. Šajā sakarā, lūdzu, skatiet GBER 4.panta 1.punkta (iv) daļu, kas nosaka, ka, ja tiek īstenots EUREKA projekts, paziņošanas robežvērtību divkāršo. Tāpēc, kumulējot valsts finansiālu atbalstu ar EUREKA projekta finansējumu, kumulācijas noteikumi ir jāievēro (attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām).</p> <p>Atsevišķos gadījumos tomēr ir iespējams EUREKA projektā saņemt tiešu ES finansējumu. Ja tā ir, tiešu ES finansējumu var brīvi kumulēt ar valsts atbalstu.</p>
11. (no eState aid WIKI)	<p>Jautājums par terminoloģiju GBER 8.panta 2.punktā, kas paredz: "Ja Savienības finansējums, kuru centrāli pārvalda Savienības iestādes, aģentūras, kopuzņēmumi vai citas struktūras un kurš nav dalībvalsts tiešā vai netiešā kontrolē, tiek apvienots ar valsts atbalstu, tad, lai noteiktu, vai ir ievērotas paziņošanas robežvērtības un atbalsta maksimālā intensitāte vai atbalsta maksimālā summa, ņem vērā vienīgi valsts atbalstu, ja vien publiskā finansējuma kopsumma, kas piešķirta attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām, nepārsniedz labvēlīgāko finansējuma likmi, kura noteikta piemērojamajos Savienības tiesību aktos.":</p>	<p>Termins "publiskais finansējums" attiecas uz valsts atbalstu un finansējumu no struktūrfondiem (ES fondiem) kopā. Lūdzu, ņemiet vērā, ka Savienības finansējumu jāsaprot kā centralizēti pārvaldīts Eiropas Savienības finansējums, kas neietilpst dalībvalsts tiešā un netiešā kontrolē. Šis jēdziens neietver finansējumu no struktūrfondiem (piemēram, ERAF, Kohēzijas fonds). Struktūrfondus pārvalda un kontrolē dalībvalstis, un tādējādi tie uzskatāmi par valsts atbalstu un tādēļ tie ir jāņem vērā paziņojuma sliekšņa un atbalsta intensitātes aprēķināšanai saskaņā ar GBER utt.</p>
11.1.	<p>Vai jēdziens "publiskais finansējums" nozīmē tikai valsts atbalstu vai arī valsts atbalsta summu un finansējumu no struktūrfondiem (ES fondiem) kopā?</p>	<p>Termins "publiskais finansējums" attiecas uz valsts atbalstu un finansējumu no struktūrfondiem (ES fondiem) kopā. Lūdzu, ņemiet vērā, ka Savienības finansējumu jāsaprot kā centralizēti pārvaldīts Eiropas Savienības finansējums, kas neietilpst dalībvalsts tiešā un netiešā kontrolē. Šis jēdziens neietver finansējumu no struktūrfondiem (piemēram, ERAF, Kohēzijas fonds). Struktūrfondus pārvalda un kontrolē dalībvalstis, un tādējādi tie uzskatāmi par valsts atbalstu un tādēļ tie ir jāņem vērā paziņojuma sliekšņa un atbalsta intensitātes aprēķināšanai saskaņā ar GBER utt.</p>
11.2.	<p>Kā vajadzētu saprast jēdzienu "labvēlīgākā finansējuma likme, kas noteikta piemērojamajos Savienības tiesību aktos"?</p>	<p>Piemēram, projekts ar attiecināmajām izmaksām (kopā 100%), un atbalsta pretendents ir tiesīgs saņemt atbalstu gan no centralizēti pārvaldītas Savienības finansēšanas programmas, gan no valsts atbalsta shēmas. Valsts atbalsta</p>

		noteikumi paredz maksimālo intensitāti 50% apmērā, savukārt centralizēti pārvaldītā Savienības finansējuma programma nodrošina maksimālo intensitāti 70% apmērā. Šajā piemērā piešķirtā valsts atbalsta apjoms nedrīkst pārsniegt 50%, savukārt Savienības finansējums nedrīkst pārsniegt 70% intensitāti. Līdz ar to projekts varētu saņemt 50% valsts atbalstu un papildu 20% no centralizēti pārvaldītā Savienības finansējuma. Savienības finansējuma summa netiek ņemta vērā paziņošanas sliekšņu un atbalsta intensitātes aprēķināšanai saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem GBER.
11.3.	Kādi Savienības tiesību noteikumi attiecas uz GBER 8.panta 2.punktu? Vai tie ir īpaši noteikumi, kas reglamentē šos tieši pārvaldītos ES fondus?	Attiecībā uz noteikumiem, kas regulē tieši pārvaldītos ES fondus, inter alia ir jāatsaucas uz Regulu (ES) Nr.1287/2013, ar ko izveido uzņēmumu konkurētspējas un mazo un vidējo uzņēmumu programmu (COSME) un Regulu (ES) Nr.1291/2013, ar ko izveido programmu "Apvārsnis 2020" - Pētniecības un jauninājumu pamatprogramma (2014.-2020.gads).
12. (no eState aid WIKI)	Gadījumā, ja atbalsts tiek piešķirts saskaņā ar GBER un tiek kumulēts, piemēram, reģionālais atbalsts (kur visas investīciju izmaksas ir attiecināmas) ar atbalstu vides aizsardzībai (kur attiecināmas ir tikai "ekstra/papildu" izmaksas - izmaksas, ko vairumā gadījumu var prezentēt vērtības izteiksmē, atskaitot alternatīvu ieguldījumu izmaksas no faktiskajām ieguldītajām izmaksām), vai jāpiemēro GBER 8.panta 3.punktā minētie kumulācijas principi (nosakāmām attiecināmajām izmaksām) vai 8.panta 4.punktā minētie principi (atbalstāmās izmaksas nav nosakāmas)?	Nē. Abām atbalsta kategorijām ir nosakāmas attiecināmās izmaksas - investīciju izmaksas. Ja aprakstītajā situācijā būtu jāpiemēro 8.panta 3.punktā minētie kumulācijas principi, kā noteikt kopīgas izmaksas (izmaksas, kas pārklājas), jo īpaši, ja kopējās izmaksas ir tikai "papildu" izmaksas vai visas ieguldījumu izmaksas (pirms alternatīvo ieguldījumu izmaksu atskaitījuma)? Attiecināmās izmaksas, kas daļēji vai pilnībā pārklājas starp abām atbalsta kategorijām ir "papildu" izmaksas, tāpēc attiecībā uz šīm "papildu" izmaksām labvēlīgāko (lielāko) GBER atbalsta intensitāti nedrīkst pārsniegt, jo saskaņā ar GBER 8.panta 3.punkta b) apakšpunktu, citu valsts atbalstu attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām, kas daļēji vai pilnībā pārklājas, kumulē tikai tādā gadījumā, ja šādas kumulēšanas rezultātā netiek pārsniegta lielākā saskaņā ar šo regulu piemērojamā atbalsta intensitāte vai atbalsta summa.
13.	Vidējais uzņēmums saskaņā ar GBER 14.pantu (reģionālais atbalsts) saņem grantu EUR 100 000 no Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras jaunas iekārtas iegādei un aizdevumu ar atvieglotiem nosacījumiem EUR 50 000 apjomā (atbalsta bruto dotācijas ekvivalents EUR 5000) uzņēmumu attīstībai konkurētspējas veicināšanas programmas ietvaros jaunas iekārtas iegādei. Iekārtas izmaksas ir EUR 250 000. Vai ir jāpiemēro kumulācijas nosacījumi?	Jā, ievērojot GBER 8.panta 3.punkta b) apakšpunkta nosacījumus, jo attiecināmās izmaksas ir vienas un tās pašas (jaunas iekārtas iegādes izmaksas). Atbalsta intensitāte projektā ir vienāda ar atbalsta elementu kopsummu, kas dalīta ar attiecināmo izmaksu kopsummu. Proti, atbalsta intensitāte = $(100\ 000 + 5000) / 250000 = 42\%$. Maksimālā atbalsta intensitāte reģionā ir 35%, un vidēja lieluma uzņēmums var pretendēt uz 10% bonusu, kopā 45%, līdz ar to pasākums iekļaujas reģionāla atbalsta maksimālajā robežā.

14.	<p>Uzņēmums saņem grantu EUR 100 000 no Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras jaunas iekārtas iegādei saskaņā ar GBER 14.pantu (reģionālais atbalsts) un grantu EUR 50 000 uzņēmumu attīstībai konkurētspējas veicināšanas programmā darbinieku apmācībai saskaņā ar GBER 31.pantu (apmācību atbalsts).</p> <p>Vai ir jāpiemēro kumulācijas nosacījumi?</p>	<p>Pretendējot uz reģionālo atbalstu un mācību atbalstu, attiecināmās izmaksas ir atšķirīgas (tās ir citas izmaksas, kas savstarpēji nepārklājas), līdz ar to kumulācijas nosacījumi nav jāpiemēro.</p>
15. (no eState aid WIKI)	<p>GBER 14.panta 13.punktā minēts: Ikvienu sākotnējo ieguldījumu, kuru tas pats saņēmējs (grupas līmenī) ir sācis triju gadu laikā no dienas, kad sākti darbi pie cita atbalstītā ieguldījuma tajā pašā reģionā atbilstoši Statistiski teritoriālo vienību nomenklatūras (NUTS) 3.līmenim, uzskata par daļu no vienota ieguldījumu projekta. Ja šis vienotais ieguldījumu projekts ir liels ieguldījumu projekts, atbalsta kopsumma vienotajam ieguldījumu projektam nepārsniedz lieliem ieguldījumu projektiem noteikto koriģēto atbalsta summu.</p> <p>Vai tas nozīmē, ka vienam uzņēmumam var piešķirt vairāk nekā vienu reģionālā atbalsta dotāciju ieguldījumiem tajā pašā vietā, bet uzkrātā dotācijas summa nedrīkst pārsniegt bruto dotācijas ekvivalentu ierobežojumu, kas noteikts reģionālajā atbalsta kartē?</p>	<p>Pareizi.</p> <p>Uzkrātā atbalsta summa nedrīkst pārsniegt maksimālo atbalsta intensitāti, kas noteikta reģionālajā atbalsta kartē, un atbalsta maksimālā pieļaujamā summu lielumam ieguldījumu projektam, kas aprēķināta saskaņā ar formulu Reģionālā atbalsta pamatnostādņu 20.punkta c) apakšpunktā.</p>
16. (no eState aid WIKI)	<p>GBER 8.panta 3.punkta b) apakšpunkts nosaka, ka atbalstu, kura attiecināmās izmaksas ir nosakāmas un kuram ar šo regulu piešķirts atbrīvojums, var kumulēt ar citu valsts atbalstu attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām, kas daļēji vai pilnībā pārklājas, tikai tādā gadījumā, ja šādas kumulēšanas rezultātā netiek pārsniegta lielākā saskaņā ar šo regulu piemērojamā atbalsta intensitāte vai atbalsta summa.</p> <p>Kā kumulācija interpretējama noteikumos?</p> <p>Iepriekšējās GBER regulas¹⁰ 15.panta 4.panta d) apakšpunkts pieļāva atbalstu MVU, ja ieguldījums attiecas uz lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību un atbalsta intensitāte nedrīkst pārsniegt 40% no attiecināmajām izmaksām. Šāds atbalsta veids nav jaunajā GBER. Savukārt šāds atbalsta veids (atbalsts ieguldījumiem tādos materiālos vai nemateriālos aktīvos, kas saistīti ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un lauksaimniecības</p>	<p>Ja ir vienas un tās pašas attiecināmās izmaksas, dalībvalsts ir tiesīga izvēlēties, ar kādu valsts atbalsta regulējumu (juridisko pamatu) un saskaņā ar kādu valsts atbalsta instrumentu atbalsts tiks sniegts, lai tas atbilstu visiem citiem valsts atbalsta nosacījumiem. Tomēr gan ABER, gan GBER ir iekļauta norma, ka kumulācija par tām pašām attiecināmajām izmaksām nevar "pārsniegt augstāko atbalsta intensitāti, kas piemērojama atbalstam saskaņā ar šo regulu."</p> <p>Tāpēc, ja dalībvalstis nolemj izmantot abus noteikumus tām pašām attiecināmajām izmaksām, tai ir jāpiemēro zemākā atbalsta intensitāte. Ja dalībvalsts nolemj izvēlēties tikai vienu no noteikumiem, tā var izvēlēties regulu, kas paredz vislabvēlīgākos apstākļus (proti, augstāko intensitāti).</p> <p>Jāsecina, ka piešķirto atbalstu saskaņā ar GBER nevar papildināt ar valsts atbalstu saskaņā ar ABER par tām pašām attiecināmajām izmaksām (un otrādi), ja ir sasniegta zemākā pieļaujamā atbalsta intensitāte kādā no tām.</p>

¹⁰ KOMISIJAS REGULA (EK) Nr. 800/2008 (2008. gada 6. augusts), kas atzīst noteiktas atbalsta kategorijas par saderīgām ar kopējo tirgu, piemērojot Līguma 87. un 88.pantu (vispārējā grupu atbrīvojuma regula)

	<p>produktu tirdzniecību) ir jaunajā ABER “lauksaimniecības regulas”¹¹ 17.panta 9.punkta d) apakšpunktā.</p> <p>Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības produktu pārstrādē un tirdzniecībā un tirgus struktūru uzlabojums ir saistīts divās regulās, maksimālā atbalsta intensitāte 40% atļauta, jebkuru atbalstu saskaņā ar GBER par tām pašām attiecināmajām izmaksām “tajā pašā regulā” vairs nevar izmantot, proti, ja tas tā ir, vai GBER atbalstu tirgus struktūru uzlabošanai nevar apvienot ar lauksaimniecības ABER, ar nosacījumu, ka ir izsmelta intensitāte 20% apmērā?</p> <p>Piemērs: neliels uzņēmumam, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un lauksaimniecības produktu tirdzniecību, tiktu piešķirts aizdevums saskaņā ar ABER aptuveni 2,5 miljonu EUR komerciālās būvniecības izmaksām un izmaksām par mašīnu/iekārtu iegādi un uzstādīšanu 4,1 miljonu EUR apmērā. Par tām pašām attiecināmajām izmaksām tas saņemtu subsīdijas tirgus struktūras uzlabošanai 20% (= 820 000 EUR). Pārējo finansē no pašu līdzekļiem.</p> <p>Līdz šim, aizdevums būtu bijis papildus dotācijas tirgus struktūru uzlabošanai saskaņā ar iepriekšējās GBER regulas¹² 15.panta 4.punkta d) apakšpunktu ar maksimālo likmi 40%. Pēc šī atbalsta veida izņemšanas no jaunā GBER aizdevumu nevar piešķirt nākotnē, kad kumulācija ir paredzēta, proti, intensitāte, kas paredzēta citos noteikumos nevar tikt izmantota kā maksimālā intensitāte saskaņā ar GBER.</p>	<p>Tomēr šajā situācijā dalībvalstis var izvēlēties, vai izmantot ABER un sadalīt atbalstu divos palīdzības instrumentos (aizdevums un dotācija), un, kumulējot raudzīties, vai atbalsta summa nesasniedz 40% intensitātes ierobežojumu.</p>
<p>17. (no eState aid WIKI)</p>	<p>Vai saskaņā ar GBER atšķirīgiem pantiem sniegtais atbalsts jākumulē kopā vai arī katrai atbalsta kategorijai noteikta sava summa?</p> <p>Piemēram, maksimālā atbalsta summa saskaņā ar GBER 22.pantu ir 0,8 miljoni EUR. Gadījumā, kad finansējums uzņēmumam ir piešķirts arī saskaņā ar 21.pantu kvazikapitāla veidā un arī kopējā summa nedrīkst pārsniegt 0,8 miljonus EUR, vai tas ir limitēts tikai šī panta ietvaros, vai, piemēram, tas jākumulē (jāsaskaita) kopā?</p>	<p>GBER vispārējie kumulācijas noteikumi ietverti 8.pantā. Konkrētāk par finansējumu MVU - 8.panta 4.punkts nosaka, ka atbalstu, kura attiecināmās izmaksas nav nosakāmas un kuram saskaņā ar šīs regulas 21., 22. un 23.pantu piešķirts atbrīvojums, var kumulēt ar citu valsts atbalstu, kura attiecināmās izmaksas ir nosakāmas. Atbalstu, kura attiecināmās izmaksas nav nosakāmas, var kumulēt ar citu valsts atbalstu, kura attiecināmās izmaksas nav nosakāmas, nepārsniedzot attiecīgo augstāko kopējā finansējuma robežvērtību, kas konkrētā</p>

¹¹ KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 702/2014 (2014. gada 25. jūnijs), ar kuru konkrētas atbalsta kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108.pantu

¹² KOMISIJAS REGULA (EK) Nr. 800/2008 (2008. gada 6. augusts), kas atzīst noteiktas atbalsta kategorijas par saderīgām ar kopējo tirgu, piemērojot Līguma 87. un 88.pantu (vispārējā grupu atbrīvojuma regula)

		<p>gadījumā noteikta šajā vai citā Komisijas pieņemtā grupu atbrīvojuma regulā vai Komisijas lēmumā.</p> <p>Runājot par atbalsta kumulāciju darbības uzsākšanai (Start-up), izmantojot atšķirīgus instrumentus (pašu kapitāls, aizdevumi un garantijas), 22.pants 4.punkts paredz, ka atbalsta saņēmējs atbalstu var saņemt šā panta 3.punktā minēto atbalsta instrumentu kombinācijas veidā, ja viena atbalsta instrumenta ietvaros piešķirtās summas daļa, rēķinot pēc attiecīgajam instrumentam atļautās maksimālās atbalsta summas, tiek ņemta vērā, nosakot maksimālās atbalsta summas atlikušo daļu attiecībā uz pārējiem instrumentiem, kas ietilpst attiecīgajā kombinētajā instrumentā.</p> <p>Jāatgādina, ka riska finansējuma atbalsta (21.pants) un Start-up atbalsta (22.pants) mērķi var noteikt pats uzņēmums. Piemēram, uzņēmums varētu vispirms saņemt start-up atbalstu (atbalsta sliekšņi minēti 22.panta 3.punktā) un tad riska finansējuma atbalstu saskaņā ar 21.pantu. Šajā situācijā atbalsts saņemts saskaņā ar 22.pantu tas būtu jāiekļauj robežvērtībā, kas aprēķināta saskaņā ar 21.pantu.</p>
18. (no eState aid WIKI)	<p>Saskaņā ar GBER 22.panta 3.punkta a) apakšpunktu pašu kapitāla vai kvazikapitāla ieguldījumus var veikt līdz pat 0,8 miljoniem EUR uzņēmumā, kas atrodas atbalstāmajā reģionā atbilstoši Līgums 107.panta (3) (a) nosacījumiem.</p> <p>Piemēram, projekts ar finansējuma likmi 80% (tas nozīmē, ka piesaistītajiem privātiem līdzekļiem jābūt vismaz 20% no kopējām investīcijām):</p>	
18.1.	<p>investīcijas, kas būs veiktas saskaņā GBER 21.pantu, var iekļaut šajā 80% finansējuma likmē, vai tie var tikt uzskatīti par privātiem līdzekļiem?</p>	<p>Lai veiktu investīcijas saskaņā ar GBER 21.pantu ir jāievēro 21.panta 10.punktā noteiktie privāto investīciju sliekšņi. Ja paredzēts 80% publiskā finansējuma un 20% privāto investīciju ieguldījums, tad šāda veida riska finanšu ieguldījumu var sniegt tikai uzņēmumiem, kas definēti 21.panta 5.punktā (kuri sākotnējā riska finansējuma ieguldījuma sniegšanas brīdī ir nekotēti MVU, utt.).</p>
18.2.	<p>ieguldījumi, kas būs veikti, piemēram, saskaņā ar programmas Horizon 2020 (šajā gadījumā "centralizēti pārvaldīts Savienības finansējums" un attiecīgi netiek uzskatīts par valsts atbalstu) nosacījumiem, var iekļaut šajā 80% finansējuma likmē, vai tie var tikt uzskatīti par privātiem līdzekļiem?</p>	<p>GBER 8.panta 2.punkts nosaka, ka, ja Savienības finansējums, kuru centrāli pārvalda Savienības iestādes, aģentūras, kopuzņēmumi vai citas struktūras un kurš nav dalībvalsts tiešā vai netiešā kontrolē, tiek apvienots ar valsts atbalstu, tad, lai noteiktu, vai ir ievērotas paziņošanas robežvērtības un atbalsta maksimālā intensitāte vai atbalsta maksimālā summa, ņem vērā vienīgi valsts atbalstu, ja vien publiskā finansējuma kopsumma, kas piešķirta attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām, nepārsniedz labvēlīgāko finansējuma likmi, kura noteikta piemērojamajos Savienības tiesību aktos. Šajā gadījumā Horizon 2020 ieguldījumi nav jāņem vērā aprēķinot nacionālo atbalsta apjomu un intensitātes.</p>
18.3.	<p>ieguldījumi, kas būs veikti saskaņā ar 22.pantu, jāiekļauj publiskā finansējuma ieguldījumos, kas veikti saskaņā ar 21.pantu, vai tie var tikt uzskatīti par privātiem līdzekļiem?</p>	<p>Ieguldījumi, kas būs veikti saskaņā ar 22.pantu, jāiekļauj publiskā finansējuma ieguldījumu daļā, kas veikti saskaņā ar 21.pantu.</p>

<p>19. (no eState aid WIKI)</p>	<p>Jautājums par riska kapitāla apvienošanu (tas ir, kā piemērot kumulāciju un aprēķināt bruto dotācijas ekvivalentu riska kapitālam) ar piešķirto valsts atbalstu pētījumam pasākuma jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādei ietvaros. Piemēram, uzņēmums ir piesaistījis valsts atbalstu riska kapitāla finansējuma veidā. Uzņēmums piedalās pētījuma programmā, kuras kumulācijas nosacījums ir, ka atbalstu, kas sniegts šo noteikumu ietvaros, var apvienot ar atbalstu, kas sniegts saskaņā ar GBER 21.pantu (izmaksas nav nosakāmas), ar nosacījumu, ka netiek pārsniegta pieļaujamā finansējuma summa vai šajos noteikumos noteiktā intensitāte.</p> <p>Vai pareizi saprotam, ka šajā gadījumā saņemtā riska kapitāla summa būtu kumulējama ar apstiprinātā pētījuma publiskā finansējuma daļu, kas kopā nedrīkst pārsniegt maksimāli pieļaujamo finansējumu vienam pētījuma veicējam vai noteikto maksimāli pieļaujamo atbalsta intensitāti?</p>	<p>GBER 2.panta 71.punkts nosaka, ka "riska finansējuma ieguldījums" ir pašu kapitāla vai kvazikapitāla ieguldījums, aizdevums, ieskaitot nomu, garantija vai to kombinācija, ko nodrošina atbalsttiesīgajiem uzņēmumiem jaunu ieguldījumu veikšanai, savukārt, GBER 8.panta 4.punkts nosaka, ka atbalstu, kura attiecināmās izmaksas nav nosakāmas un kuram saskaņā ar šīs regulas 21.pantu (riska finansējuma atbalsts) piešķirts atbrīvojums, var kumulēt ar citu valsts atbalstu, kura attiecināmās izmaksas ir nosakāmas. Kā arī GBER 8.panta 3.punkta b) apakšpunkts nosaka, ka atbalstu, kura attiecināmās izmaksas ir nosakāmas un kuram ar šo regulu piešķirts atbrīvojums, var kumulēt ar citu valsts atbalstu attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām, kas daļēji vai pilnībā pārklājas, tikai tādā gadījumā, ja šādas kumulēšanas rezultātā netiek pārsniegta lielākā saskaņā ar šo regulu piemērojamā atbalsta intensitāte vai atbalsta summa. Līdz ar to, saskaņā gan ar GBER noteikto, pētījuma pasākuma ietvaros noteikto atbalstu, kas sniegts saskaņā ar šīs programmas noteikumiem, var kumulēt ar riska kapitāla finansējumu, ar nosacījumu, ka netiek pārsniegta pieļaujamā finansējuma summa vai noteikumos noteiktā intensitāte.</p>
<p>20. (no eState aid WIKI)</p>	<p>Uzņēmums ir saņēmis riska finansējuma palīdzību 250 000 EUR apmērā saskaņā ar GBER 21.pantu. Riska kapitāla finansējums ir ieguldījums uzņēmuma pamatkapitālā (atbalstāmās izmaksas nav nosakāmas).</p> <p>Tas pats uzņēmums pieteicies uz atbalstu pētniecībai un attīstībai saskaņā ar GBER 25.pantu (R&D projekts). R&D projekta attiecināmo izmaksu summa ir 200 000 EUR ar maksimālo atbalsta intensitāti 80% (rūpniecisko pētījumi, MVU, projekta rezultāti tiek plaši izplatīti). R&D projekta izmaksas ir identificējas.</p> <p>Lūdzu precizējiet praktiskos GBER 8.panta 4.punkta piemērošanas aspektus, kur teikts, ka "Atbalstu, kura attiecināmās izmaksas nav nosakāmas un kuram saskaņā ar šīs regulas 21., 22. un 23. pantu piešķirts atbrīvojums, var kumulēt ar citu valsts atbalstu, kura attiecināmās izmaksas ir nosakāmas.", proti:</p> <p>Vai ir atļauts piešķirt atbalstu pētniecības un attīstības projektam, zinot, ka uzņēmums jau ir saņēmis riska finanšu palīdzību?</p> <p>Vai R&D projekta atbalsta apjomu un/vai intensitāti var samazināt, lai atspoguļotu jau saņemto riska finanšu atbalstu, lai ievērotu GBER 8.panta 4.punktu? Ja atbilde ir "jā" uz</p>	<p>Jā, saskaņā ar GBER 8.panta 4.punktu uzņēmumam ir atļauts saņemt gan finanšu palīdzību riska kapitāla veidā (GBER 21.pants), gan atbalstu R&D projektam (GBER 25.pants). Katrā atbalsta veidā var piešķirt līdz pat maksimālajai atbalsta summai/intensitātei. Ja riska finanšu atbalsts ir piešķirts, atbalsta apmēru nav nepieciešams koriģēt R&D projektam.</p>

	iepriekšējo jautājumu, kāda ir formula, lai aprēķinātu R&D projekta atbalsta summas un/vai intensitāte samazināšanu?	
21. (no eState aid WIKI)	Ieguldījumu atbalsts, kas uzņēmumiem ļauj sasniegt energoefektivitāti, var tikt atbalstīts ar atbalsta intensitāti 30% no attiecināmajām izmaksām (GBER 38.pants). Investīciju atbalstu pētniecības infrastruktūras būvniecībai vai uzlabošanai var atbalstīt ar atbalsta intensitāti 50% no attiecināmajām izmaksām (GBER 26.pants). Vai varētu sniegt atbalstu investīciju izmaksām energoefektivitātes pasākumiem pētniecības infrastruktūrai saskaņā ar GBER 26.pantu, tai skaitā, ar atbalsta intensitāti 50% no attiecināmajām izmaksām?	Jā, GBER 8.panta 3.punkta b) apakšpunktā minētie kumulācijas noteikumi ir piemērojami tiktāl, ciktāl šīs ir ieguldījumu izmaksas pētniecības infrastruktūras būvniecībai vai modernizācijai atbilstoši GBER 2.panta 91.punktā. Savukārt, ja energoefektivitātes pasākumi nav tieši saistīti ar pētniecības infrastruktūras būvniecību vai modernizāciju, var piemērot tikai GBER 38.pantu.
22. (no eState aid WIKI)	GBER 8.panta 3.punkta b) apakšpunkts: Atbalstu, kura attiecināmās izmaksas ir nosakāmas un kuram ar šo regulu piešķirts atbrīvojums, var kumulēt ar: b) citu valsts atbalstu attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām, kas daļēji vai pilnībā pārklājas, tikai tādā gadījumā, ja šādas kumulēšanas rezultātā netiek pārsniegta lielākā saskaņā ar šo regulu piemērojamā atbalsta intensitāte vai atbalsta summa. Un GBER 8.panta 6.punkts: Atkāpjoties no 3.punkta b) apakšpunkta, atbalstu strādājošām personām ar invaliditāti, kas paredzēts 33. un 34.pantā, attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām var kumulēt ar citu atbalstu, kam saskaņā ar šo regulu piešķirts atbrīvojums, pārsniedzot lielāko saskaņā ar šo regulu piemērojamo robežvērtību, ja šādas kumulēšanas rezultātā atbalsta intensitāte nepārsniedz 100 % no attiecīgajām izmaksām jebkurā laikposmā, kurā attiecīgās strādājošās personas tiek nodarbinātas.	
22.1.	Vai ir jāsaprot, ka GBER 8.panta 3.punkta b) apakšpunkts regulē jebkura atbalsta, kas atbrīvots ar GBER, kumulāciju ar jebkuru atbalstu, kas nav sniegts saskaņā ar GBER (par vienām un tām pašām pašām attiecināmajām izmaksām), un GBER 8.panta 6.punkts regulē atbalsta (saskaņā ar GBER 33. un 34.pantu) kumulāciju ar jebkuru citu atbalstu, kas sniegts saskaņā ar GBER (tās pašas attiecināmās izmaksas)? Tādā veidā GBER 8.panta 6.punkts neparedz atkāpi no 8.panta 3.punkta b) apakšpunktā noteiktā katrā kumulācijas gadījumā, proti, tas paredz atkāpi tikai tad, kad kumulācija tiek īstenota ar valsts atbalstu saskaņā ar GBER.	Pareizi
22.2.	Attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām, valsts atbalstu, ko piešķir saskaņā ar GBER 33.pantu (atbalsts nodarbinātībai darba ņēmējiem ar invaliditāti, piešķirot subsīdijas algām) summē ar citu atbalstu, kas nav ietverts GBER (atbalsts nodarbinātībai darba ņēmējiem ar invaliditāti algu subsīdiju veidā vai jebkuru citu valsts atbalstu), ir jāievēro maksimālā atbalsta intensitāte 75% no attiecināmajām izmaksām - saskaņā ar GBER 8.panta 3.punkta b) apakšpunktu?	Tas ir atkarīgs, kas ar ko tiek kumulēts. Ja tiek veikta kumulācija ar atbalstu, kas sniegts saskaņā Eiropas Komisijas lēmumu, atbalsta intensitāte, kas noteikta lēmumā, nevar tikt pārsniegta. Ja kumulācija tiek veikta ar <i>de minimis</i> atbalstu, tad jāievēro atbalsta intensitāte, kas noteikta GBER 33.pantā (intensitātes griesti 75%).

22.3.	Attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām, valsts atbalstu, ko piešķir saskaņā ar GBER 33.pantu (atbalsts nodarbinātībai darba ņēmējiem ar invaliditāti, piešķirot subsīdijas algām) summē ar citu atbalstu, kas ir ietverts GBER (atbalsts nodarbinātībai darba ņēmējiem ar invaliditāti algu subsīdiju veidā vai jebkuru citu valsts atbalstu), ir jāievēro maksimālā atbalsta intensitāte 100% no attiecināmajām izmaksām - saskaņā ar GBER 8.panta 6.punktu ((kamēr šajā punktā minētajām “attiecīgās” izmaksas ir “attiecināmās” izmaksas)?	Pareizi
22.4.	Gadījumā, ja kumulē atbalstu papildu izmaksām, nodarbinot darbiniekus ar invaliditāti saskaņā ar GBER 34.pantu, ar atbalstu saskaņā ar GBER vai jebkuru citu atbalstu, atbalsta intensitāte var būt līdz 100% no attiecināmajām izmaksām, jo intensitāte noteikta GBER 34.pantā (un 8.panta 3.punkta b) apakšpunktā), kā arī ar GBER 8.panta 6.punktā?	Tas ir atkarīgs, kas ar ko tiek kumulēts. Ja tiek veikta kumulācija ar atbalstu, kas sniegts saskaņā Eiropas Komisijas lēmumu, atbalsta intensitāte, kas noteikta lēmumā, nevar tikt pārsniegta. Ja kumulācija tiek veikta ar <i>de minimis</i> atbalstu, tad jāievēro atbalsta intensitāte, kas noteikta GBER 34.pantā (intensitātes griesti 100%).
23. (no eState aid WIKI)	GBER 41., 42.pants dod skaidrus nosacījumus ieguldījumu un darbības atbalstam enerģijas ražotājiem no AER. Ja šādi uzņēmumi saņem atbalstu Eiropas Savienības līmenī (ERAB dotāciju formā daļējai aizdevuma pamatsummas norakstīšanai vai tiešās dotācijas inovāciju projektiem no ES, piemēram, NER300, vai citiem līdzekļiem, kas sākotnēji nav saistīti ar valsts atbalstu, saskaņā ar GBER preambulas 26.apsvērumu), vai tie ir jākumulē kopā ar uzņēmumam piešķirto ieguldījumu atbalstu, lai ievērotu attiecīgos valsts atbalsta robežvērtību?	Noteikts centralizēti pārvaldīts Savienības finansējums, pār kuru dalībvalstis nav tiešas vai netiešas kontroles, nav uzskatāms par valsts atbalstu. Lai arī uz šādu finansējumu ir jāievēro robežvērtības un finansējuma likmes, kas izklāstītas attiecīgos Savienības tiesību aktos, attiecībā uz tām nav jāņem vērā kumulācijas noteikumiem saskaņā ar GBER (tas minēts GBER 8.panta 2.punktā). Lūdzu, ņemiet vērā, ka augstāk minētais Savienības finansējums neietver struktūrfondus (ES fondus), ko pārvalda dalībvalstis. Publiskais finansējums valsts atbalsta izpratnē ir kopējā valsts atbalsta summa plus ES struktūrfondu finansējums, savukārt finansējuma likme norāda uz attiecību no kopējā valsts finansējuma attiecināmajām izmaksām konkrētam projektam. Piemēram projekts ar attiecināmajām izmaksām 100%, atbalsta pretendenti ir tiesīgi saņemt atbalstu saskaņā gan no centralizēti pārvaldītās savienības finansējuma programmas, gan valsts atbalsta shēmas. Saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem maksimālā atbalsta intensitāte ir 50%, kamēr centralizēti pārvaldīts Savienības finansējums programmā paredz maksimālo intensitāti 70%. Šajā piemērā valsts atbalsta summa nedrīkst pārsniegt 50% no kopējām projekta attiecināmajām izmaksām, savukārt kopējais centralizēti pārvaldīts Savienības finansējums nedrīkst pārsniegt 70% intensitāti. Līdz ar to projekts varētu saņemt valsts atbalstu 50% un finansējumu papildu 20% no Savienības finansējuma. Savienības finansējuma summa netiek ņemta vērā, aprēķinot paziņošanas sliekšņus un atbalsta intensitāti saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem.
III. De minimis atbalsta kumulācija ar de minimis atbalstu		

24. (no eState aid WIKI)	Regulas (ES) Nr.1407/2013 preambulas 3.apsvērumā un 3.panta 2.punktā noteikts, ka <i>de minimis</i> atbalsta maksimālais apjoms, kas piešķirts vienam vienotam uzņēmumam, tiek piemērots "katrai dalībvalstij". Attiecīgi viens vienots uzņēmums var saņemt atbalstu līdz <i>de minimis</i> maksimālajam apjomam vairākas reizes, ar nosacījumu, ka atbalstu piešķir dažādas dalībvalstis un ka izvēlēta metode ir pamatota. Eiropas teritoriālās sadarbības mērķa programmās piešķirēja iestāde bieži vien atrodas citā valstī nekā tā saņēmēja. Saņēmēji ir iesaistīti darbībās un ieguldījumos arī ārpus savas valsts (saistīts ar projekta sadarbības veidu). Turklāt arī darbību veids ir starptautisks, proti, visas projektā iesaistītās valstis gūst labumu no šīm darbībām. Lai identificētu dalībvalsti, kas piešķir <i>de minimis</i> atbalstu vienam vienotam uzņēmumam, ir ieviesta pieeja, ka jāpiemēro proporcija saskaņā ar katru dalībvalstij piešķirto kopējā projekta budžeta daļu. Tas nozīmē, ka vienam un tam pašam vienam vienotam uzņēmumam var piešķirt <i>de minimis</i> atbalstu attiecībā uz ekonomiskajām aktivitātēm dažādās projektā iesaistītajās valstīs proporcionāli. Vai turpmāk minētās situācijas un varianti parāda ierosināto pieeju?	
24.1.	Trīs projekta partneri, kas atrodas DE, DK, PL, kopīgi gūst labumu no ERAF atbalsta, piešķirot dotāciju Eiropas teritoriālās sadarbības projektā, un tas partneris, kas atrodas DE, uzskatāms par uzņēmumu. Projekta kopējais budžets ir EUR 900 000, katram projekta partnerim - EUR 300 000. Projektā īstenotās aktivitātes galvenokārt ir saistītas ar pieredzes apmaiņu un kopīga tehnoloģiskā risinājuma izstrādi, kas ir sadarbības projekta galvenā sastāvdaļa, tomēr daļa no DE uzņēmuma veiktajām darbībām ir ekonomisks raksturs, tādēļ DE uzņēmums saņem valsts atbalstu. Tā kā visi Regulas (ES) Nr.1407/2013 kritēriji ir izpildīti, tam var piešķirt <i>de minimis</i> atbalstu. Projekta ekonomisko darbību, ko veicis uzņēmums DE, kopējās izmaksas EUR 100 000 apmērā, par kuru tas saņem atbalstu EUR 60 000 apmērā. Sakarā ar projekta sadarbības raksturu, projektā iesaistītās trīs dalībvalstis piešķir atbalstu DE uzņēmumam, ņemot vērā katru dalībvalstij piešķirtā kopējā projekta budžeta daļu (katra 33%). Attiecīgi DE uzņēmums saņems no DE <i>de minimis</i> atbalstu EUR 20 000 apmērā, <i>de minimis</i> atbalstu EUR 20 000 no DK un EUR 20 000 <i>de minimis</i> atbalstu no PL. Vai ierosinātā pieeja ir pieņemama?	Jā
24.2.	Projekta, ko veicis uzņēmums DE, kopējās izmaksas ir EUR 250 000, par kuru tas saņem atbalstu EUR 210 000 apmērā. Atbilstoši projekta sadarbības raksturam, projektā iesaistītās trīs dalībvalstis piešķir atbalstu DE uzņēmumam, ņemot vērā katru dalībvalstij piešķirtā kopējā projekta budžeta daļu (katra 33%). Attiecīgi DE uzņēmums saņems no DE <i>de minimis</i> atbalstu EUR 70 000 apmērā, <i>de minimis</i> atbalstu EUR 70 000 no DK un EUR 70 000 <i>de minimis</i> atbalstu no PL. Vai ierosinātā pieeja ir pieņemama?	Jā. Ņemot vērā to, ka dalībvalstis var pārbaudīt kumulāciju <i>de minimis</i> atbalsta mērķiem tikai savā teritorijā, lai administratīvais darbs būtu pārvaldāms, regula attiecas uz <i>de minimis</i> atbalsta kopējo apjomu "piešķirtu katru dalībvalstij", kas nozīmē, ka konkrētajai dalībvalstij nav pienākuma pārbaudīt, vai ņemt vērā iespējamo <i>de minimis</i> atbalstu, kas piešķirts citās dalībvalstīs. Tomēr dalībvalstīm ir jāpārbauda, vai <i>de minimis</i> atbalsta kopējais apjoms "uz vienu vienotu uzņēmumu" nepārsniedz EUR 200 000. "Viens vienots uzņēmums" ietver visus uzņēmumus, kuru starpā pastāv vismaz viena no regulas 2.panta 2.punktā minētajām attiecībām.

24.3.	Projekta, ko veicis uzņēmums DE, kopējās izmaksas EUR 100 000 apmērā, par kuru tas saņem atbalstu EUR 60 000 apmērā. DE šis uzņēmums jau ir sasniedzis <i>de minimis</i> sliekšni. Atbilstoši projekta sadarbības raksturam, DE uzņēmumam atbalstu var piešķirt tikai divās citās projektā iesaistītajās dalībvalstīs, ņemot vērā katrai dalībvalstij piešķirtā kopējā projekta budžeta daļu (katra 33%). Attiecīgi DE uzņēmums saņems no DK <i>de minimis</i> atbalstu EUR 20 000 apmērā un PL no EUR 20 000 <i>de minimis</i> atbalstu. Vai ierosinātā pieceja ir pieņemama?	Jā, skatīt iepriekš.
25.	Uzņēmums pieteicies <i>de minimis</i> atbalstam 2017.gadā saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1407/2013. Saņemtais <i>de minimis</i> atbalsts (visas shēmas tiek ieviestas saskaņā ar <i>de minimis</i> noteikumiem) šim uzņēmumam ir šāds: <ul style="list-style-type: none"> - 2014.g. grants jaunu iekārtu iegādei EUR 10 000; - 2015.g. aizdevums ar atvieglotiem nosacījumiem jaunu iekārtu iegādei EUR 8 000 (atbalsta bruto dotācijas ekvivalents); - 2016.g. nekustamā īpašuma (NĪ) nodokļa atbrīvojums EUR 70 000; - 2016.g. dotācija jaunu darba vietu izveide EUR 100 000. Vai atbalsta piešķirējstāde drīkst piešķirt <i>de minimis</i> atbalstu 2017.gadā? Ja jā, tad cik?	<i>De minimis</i> atbalsts, kas saņemts kārtējā un divu iepriekšējo fiskālo gadu laikā, ir EUR 178 000 (8 000 + 70 000 + 100 000), līdz ar to vēl <i>de minimis</i> atbalstu atļauts saņemt līdz EUR 22 000 saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1407/2013. NB! Tā kā aprēķinot jaunu <i>de minimis</i> atbalstu, tiek ņemts vērā tikai kārtējā un divu iepriekšējo fiskālo gadu laikā saņemtais <i>de minimis</i> atbalsts, pieņemot lēmumu 2017.gadā, neņem vērā 2014.gadā vai pirms tam pieņemtus lēmumus.
26.	Uzņēmums nodarbojas gan ar lauksaimniecības produktu ražošanu, gan kokapstrādi, gan zivkopību. 2016.gadā uzņēmums ir saņēmis <i>de minimis</i> atbalstu jaunas lentzāģa iekārtas iegādei EUR 100 000 apmērā saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1407/2013, un plāno pieteikties Lauku atbalsta dienesta (LAD) programmā Lauku saimniecību modernizācija atbalstam EUR 15 000 apmērā saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1408/2013 ¹³ . Vai LAD šim uzņēmumam var piešķirt <i>de minimis</i> atbalstu?	Ņemot vērā, ka <i>de minimis</i> atbalstu kārtējā un divu iepriekšējo fiskālo gadu periodā var kumulēt līdz Komisijas regulas Nr.1407/2013 robežlielumam (sliekšnim) EUR 200 000 apmērā, uzņēmumam, piešķirot <i>de minimis</i> atbalstu Lauku saimniecību modernizācijas programmā, kopējā saņemtā <i>de minimis</i> atbalsta summa būs EUR 115 000 (100 000+15 000), kas nepārsniegs EUR 200 000 sliekšni. Papildus uzņēmumam ir tiesības saņemt <i>de minimis</i> atbalstu EUR 85 000 apmērā. Attiecīgi LAD var piešķirt EUR 15 000 apmērā saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1408/2013 (pie nosacījuma, ja regulā ir noteikts EUR 15 000 atbalsta maksimālais sliekšnis).
27.	Uzņēmums nodarbojas gan ar lauksaimniecības produktu ražošanu, gan kokapstrādi, gan zivkopību. 2016.gadā uzņēmums ir saņēmis <i>de minimis</i> atbalstu jaunas kokapstrādes iekārtas iegādei EUR 160	Ņemot vērā, ka <i>de minimis</i> atbalstu kārtējā un divu iepriekšējo fiskālo gadu periodā ir jākumulē līdz Komisijas regulas Nr.1407/2013 robežlielumam (sliekšnim) EUR 200 000 apmērā, uzņēmumam piešķirot <i>de minimis</i> atbalstu

¹³ Komisijas 2013.gada 18.decembra Regula (ES) Nr.1408/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108.panta piemērošanu *de minimis* atbalstam lauksaimniecības nozarē

	<p>000 apmērā saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1407/2013 un <i>de minimis</i> atbalstu zivju diķa labiekārtošanai EUR 30 000 saskaņā ar Komisijas regulu Nr.717/2014¹⁴. 2017.gadā uzņēmums plāno pieteikties LAD Lauku saimniecību modernizācijas programmā atbalstam EUR 15 000 apmērā saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1408/2013.</p> <p>Vai LAD šim uzņēmumam var piešķirt <i>de minimis</i> atbalstu?</p>	<p>Lauku saimniecību modernizācijas programmā kopējā saņemtā <i>de minimis</i> atbalsta summa būs EUR 205 000 (160 000+30 000+15 000), kas pārsniegs EUR 200 000 sliekšni. Papildus uzņēmumam ir tiesības saņemt <i>de minimis</i> atbalstu tikai EUR 10 000 apmērā.</p> <p>Attiecīgi LAD nevar piešķirt EUR 15 000 apmērā saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1408/2013 (pie nosacījuma, ja regulā ir noteikts EUR 15 000 atbalsta maksimālais sliekšnis). Šajā gadījumā uzņēmums var sniegt jaunu pieteikumu, lūdzot pieņemt tikai EUR 10 000 apmērā.</p>
IV. Citi jautājumi		
28.	<p>Konkrētas atbalsta programmas nosacījumos (Ministru kabineta noteikumos) ir ietvertas sekojošas normas:</p> <p>1) atbalsta intensitāte nepārsniedz starpību starp attiecināmajām izmaksām un pamatdarbības peļņu no ieguldījuma, ko finansē no kopējā publiskā finansējuma (ERAF finansējuma (ne vairāk kā 85 procenti no kopējā publiskā finansējuma), pašvaldības un valsts budžeta finansējuma);</p> <p>2) atbalstu, kas piešķirts šo noteikumu ietvaros saskaņā ar GBER, nedrīkst kumulēt ar <i>de minimis</i> atbalstu un nedrīkst kumulēt ar citu valsts atbalstu, izņemot atlīdzības maksājumus sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem, neatkarīgi no tā, vai atbalsta pasākumi attiecas uz dažādām nosakāmām attiecināmajām izmaksām vai tām pašām attiecināmajām izmaksām, kas daļēji vai pilnībā pārklājas.</p> <p>Ņemot vērā to, ka valsts atbalsts ir viss publiskais finansējums, ko projekta ietvaros saņēmis atbalsta saņēmējs un ka kopējais publiskais finansējums var sastāvēt no ERAF, pašvaldības un valsts budžeta finansējuma, vai no tā izriet, ka noteikumos noteiktais aizliegums kumulēt valsts atbalstu neattiecas uz noteikumos noteiktajiem kopējā publiskā finansējuma avotiem, pretējā gadījumā MK noteikumu normas nonāks savstarpējā pretrunā?</p>	<p>Ja šīs programmas ietvaros atbalsta sniedzējam - līdzfinansējuma nodrošinātājam, piešķirot pašvaldības vai valsts budžeta finansējumu, būs jāpieņem atsevišķs pašvaldības lēmums par līdzfinansējuma piešķiršanu, balstoties uz kuru potenciālajam atbalsta saņēmējam būtu tiesības vērsties tiesā tā neizpildes gadījumā, tas kvalificēsies kā cits valsts atbalsts šo noteikumu izpratnē.</p> <p>Turpretī, ja tiek pieņemts tikai viens lēmums par atbalsta piešķiršanu (ERAF, pašvaldības un valsts budžeta finansējums kopā), piemēram, viens lēmums par projekta apstiprināšanu projektu atlases kārtas ietvaros, kas kvalificējas kā lēmums par atbalsta piešķiršanu (<i>granting act</i>), tad atbalsta kumulācijas nosacījumi nav jāpiemēro un netiek pārkāpti attiecīgi noteikumos minētie nosacījumi gadījumos, kad pašvaldības lēmuma vai lems par līdzfinansējuma nodrošināšanas veidu visam konkrētam projektam pēc tā apstiprināšanas, proti, valsts atbalsta normas netiktu pārkāptas. Šajā gadījumā pašvaldības lēmums netiks kvalificēts kā lēmums par atbalsta piešķiršanu (<i>granting act</i>).</p>
29.	<p>Komersantam, kas ir saņēmis tiesības pārdot elektroenerģiju, kas tiks ražota no atjaunojamiem energoresursiem obligātā iepirkuma ietvaros, ir stratēģiskais investors – iekārtu piegādātājs no Vācijas. Koģenerācijas stacijas būvniecības projekta īstenošanai stratēģiskais investors ir saņēmis no Vācijas institūcijām eksporta</p>	<p>Ņemot vērā, ka valsts atbalsta normās ir ietverti gan katra konkrētā atbalsta kumulācijas nosacījumi, gan pieļaujamās atbalsta intensitātes vai apjoms, lai atbalsta sniedzējs spētu atbilstoši izvērtēt katru atsevišķo situāciju, vispirms tam būtu jāsaprot, saskaņā ar kādu regulējumu tiek sniegts konkrētais atbalsts.</p>

¹⁴ Komisijas 2014.gada 27.jūnija Regula (EK) Nr.717/2014 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108.panta piemērošanu *de minimis* atbalstam zvejniecības un akvakultūras nozarē

<p>kredītu ar mērķi investēt šīs finanses Latvijā, piegādājot gan iekārtas, gan finansējot pašu projektu. Papildus tam komersants pretendē uz valsts atbalstu Latvijā riska kapitāla veidā vai kā garantiju aizdevumu.</p> <p>Klasiskajā valsts atbalsta izpratnē atbalsts, kas tiek saņemts no valsts (gan no speciālas valsts budžeta programmas, gan no Eiropas Savienības struktūrfondiem), gan obligātā iepirkuma formā, tiek uzskatīts par dubultu valsts atbalstu.</p> <p>Vai augstāk minētajā situācijā atbalsts no Vācijas eksporta kredīta formā, ir uzskatāms par valsts atbalstu Latvijā? Vai Eiropas Savienībā un Latvijā ir tiesiskais ietvars šāda atbalsta pierādīšanai un izsekošanai (atbalsts tiek saņemts vienā valstī un ieguldīts citā valstī, paralēli saņemot arī cita veida otrās valsts atbalstu)?</p>	<p>Otrkārt, ir jāsaprot, vai atbalsts tiek sniegts par vienām un tām pašām attiecināmām izmaksām, kā arī kāds ir sniegtā atbalsta mērķis.</p> <p>Attiecībā uz konkrētām valsts atbalsta normām, sniedzam sekojošus piemērus: Saskaņā ar nosacījumiem, kas noteikti Komisijas regulā Nr.1407/2013 un kas piemērojami <i>de minimis</i> atbalstam, kopējais <i>de minimis</i> atbalsts, ko viena dalībvalsts piešķirusi vienam vienotam uzņēmumam jebkurā triju fiskālo gadu periodā (ar to saprotot – kārtējo un pēdējos divus fiskālos gadus) nepārsniedz EUR 200 000 robežlielumu. Kumulējot <i>de minimis</i> atbalstu, ko piešķir saskaņā ar citām <i>de minimis</i> regulām¹⁵, ir jāņem vērā, ka kopējais piešķirtais <i>de minimis</i> atbalsta apmērs nedrīkst pārsniegt šo robežlielumu. Savukārt, gadījumā, ja tiek plānots <i>de minimis</i> atbalstu kumulēt ar citu valsts atbalstu, ir jāņem vērā, ka attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām vai valsts atbalstu tam pašam riska finansējuma pasākumam nedrīkst sniegt, ja šīs kumulācijas rezultātā tiktu pārsniegta maksimālā atbalsta intensitāte vai summa, kāda ir noteikta GBER, vai Komisijas lēmumā.</p> <p>Ņemot vērā EK skaidrojumu, ka dalībvalsts var pārbaudīt tikai piešķirto <i>de minimis</i> atbalstu savā teritorijā, un, lai šis process būtu administratīvi pārvaldāms, Komisijas regula Nr.1407/2013 attiecas uz kopējo <i>de minimis</i> atbalsts apjomu, ko "piešķir katrai dalībvalstij", proti, tas nozīmē, ka dalībvalstis nav pienākuma pārbaudīt vai ņemt vērā iespējamo <i>de minimis</i> atbalstu, ko piešķir citās dalībvalstīs.</p> <p>Saskaņā ar nosacījumiem, kas noteikti GBER, lai noteiktu, vai ir ievērotas šajā regulā noteiktās paziņošanas robežvērtības un atbalsta maksimālā intensitāte, ir jāņem vērā atbalstāmās darbības vai projekta valsts atbalsta pasākumu kopsumma. Atbalstu, kam piešķirts atbrīvojums ar šo regulu, var kumulēt ar citu saderīgu atbalstu, kam piešķirts atbrīvojums saskaņā ar kādu citu regulu vai ko apstiprinājusi Komisija, ja vien šie pasākumi attiecas uz dažādām nosakāmām attiecināmajām izmaksām. Ja dažādi atbalsta avoti attiecas uz tām pašām nosakāmām attiecināmajām izmaksām, kas daļēji vai pilnībā pārklājas, kumulēšana ir atļauta līdz lielākajai atbalsta intensitātei vai atbalsta summai, kura saskaņā ar šo regulu ir piemērojama minētajam atbalstam.</p> <p>Papildus GBER nosaka, ka Eiropas Savienības finansējums, kuru centralizēti pārvalda ES iestādes, aģentūras, kopuzņēmumi vai citas struktūras un kurš nav dalībvalstu tiešā vai netiešā kontrolē, nav uzskatāms par valsts atbalstu. Ja šāds ES finansējums tiek apvienots ar valsts atbalstu, tad, lai noteiktu, vai ir ievērotas</p>
---	---

¹⁵ Komisijas 2013.gada 18.decembra Regula (ES) Nr.1408/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108.panta piemērošanu *de minimis* atbalstam lauksaimniecības nozarē un Komisijas 2014.gada 27.jūnija Regula (EK) Nr.717/2014 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108.panta piemērošanu *de minimis* atbalstam zvejniecības un akvakultūras nozarē

		paziņošanas robežvērtības un atbalsta maksimālā intensitāte, ir jāņem vērā vienīgi valsts atbalsts.
30.	Kādi nosacījumi jāievēro, kumulējot atbalstu par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (ja ar pakalpojumu sniedzēju noslēgts līgums par sabiedriskajiem pakalpojumiem saskaņā ar Komisijas 2011.gada 20.decembra lēmumā (2012/21/ES) par LESD 106.panta 2.punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi)?	Nosakot kompensāciju par pakalpojumiem ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, sniegto atbalstu drīkst apvienot ar citu komercdarbības atbalstu, kas sniegts saskaņā ar Komisijas 2011.gada 20.decembra lēmumā (2012/21/ES) par LESD 106.panta 2.punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, citas atbalsta programmas vai individuālā atbalsta projekta ietvaros par vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām, ja šādas atbalstu apvienošanas rezultātā atbalsta vienībai vai izmaksu pozīcijai attiecīgā maksimālā atbalsta intensitāte nepārsniedz 100%.